

Παροράματα τεύχους 59

Σελ. 10: Ο σωστός προσανατολισμός των τριών εργαλείων από τον θεσσαλικό Πηνειό που εικονίζονται μεμονωμένα είναι: Η φολίδα της εκ. 10 να τοποθετηθεί στη δεξιά πλευρά, ενώ τα εργαλεία των εκ. 12 και 13 να αναστραφούν.

Σελ. 13, στήλη 1, σ. 26: αντί 50.000 διάβαζε 250.000. Σελ. 32, στήλη 2, σειρά 8: αντί στατική διάβαζε στατιστική, σειρά 20: αντί συγγραφές διάβαζε εκδόσεις, σειρά 28: το Institut de Physique du Globe επεξηγεί το IPR που βρίσκεται στη σειρά 3 της ίδιας σελίδας.

Σελ. 35, στ. 1, σειρά 27: αντί Middle διάβαζε Near.

Σελ. 36: αντί Roybet διάβαζε Robert.

Σελ. 36 στο τέλος του βιογραφικού σημειώματος να προστεθεί: Βιβλιογραφία: T. W. Jacobsen *Excavations at Franchthi Cave, Greece*. Bloomington and Indianapolis, 1987. Σελ. 36, στ. 2, σειρά 64: αντί VII διάβαζε VIII.

Σελ. 37, στήλη Βιογραφία του F. Lenormant να προστεθεί: Masson O., "François Lenormant (1837-1883), un érudit déconcertant", *Bulletin de la Société Nationale des Antiquaires de France*, 1992, σσ. 50-52.

Σελ. 38, στ. 2, σ. 38: αντί Lumley διάβαζε Lumley, στ. 2, σειρά 47: αντί στη Νότια Γαλλία διάβαζε στις Άλπεις.

Σελ. 39, στ. 1, σ. 8: αντί prehistoric διάβαζε palaeolithic, στ. 1, σ. 23: αντί carte διάβαζε cadre.

Σελ. 42, στ. 1, σ. 56: αντί enzyptology διάβαζε sedimentology.

Σελ. 43, στο τέλος ως υποσημείωση να προστεθεί: Η Γ. Κουρτέση-Φιλίππυα ερευρήτρια τους M. Amandry, S. Amblard, O. Aurenche, G. Gaucher, Ari. Leroi-Gourhan και M. Perrière, χωρίς τη συμβολή των οποίων δεν θα είχε αποσπασθεί η συγγραφή πολλών βιογραφικών σημειωμάτων.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Προϊστορικά

Στο νομό Καστοριάς, στο απολιθωμένο δάσος του Νοστήμου, βρέθηκε, μαζί με προϊστορικά ευρήματα (νεολιθικά εργαλεία από πυριτόλιθο), δύο εκσκαφές ηλικίας 15.000-20.000 ετών. Το εύρημα οδηγεί τους αρχαιολόγους στο συμπέρασμα πως στην περιοχή υπήρχε προϊστορικός οικισμός.

Και στους καλύτερους εκδοτικούς οίκους συμβαίνουν:

Ο γαλάζιος οδηγός της Ελλάδας σε αγγλική γλώσσα (Blue Guide) του 1995, μας δίνει μια συνοπτική τουριστική εικόνα της Ελλάδας. Τόσο συνοπτική, ώστε η Κρήτη δεν χάρωσε ούτε στα περιεχόμενά του. Θεωρούμε αδιανόητο (ακόμη και αν η Μεγαλόνησος βρίσκεται σε χωριστό τόμο) να μην αναφέρεται καθόλου στον γενικό οδηγό της Ελλάδας.

Σε κίνδυνο

Στο τεύχος 49, αρ. 3, Μάιος-Ιούνιος 1996 του αμερικανικού περιοδικού *ARCHAEOLOGY* δημοσιεύονται τα ονόματα των 100 μνημείων που βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο, ανά τον κόσμο. Για την Ελλάδα το μνημείο που αναφέρεται είναι η Συναγωγή (Ez Hayim) στο Χανιά Κρήτης. Ηρθε η ώρα να προσέξουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά σωστά και δίκαια, γιατί ακόμη και μνημεία που χτίστηκαν από "ξένους" δεν παύουν να αποτελούν μέρος της ζωής και της σημερινής πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

Φωτοχώρος

Κυκλοφόρησε το τεύχος 6 (Καλοκαίρι 1996) του περιοδικού *Φωτοχώρος*, στον οποίο οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν πληροφορίες σχετικά με ό,τι αφορά τη φωτογραφία, ακόμη και την αρχαιολογική φωτογραφία. Ο φωτογραφικός κύκλος (Σωματείο καλλιτεχνικής φωτογραφίας, Τσακάλωφ 44, Κολωνάκι, τηλ. 01 3645 577, 3615 508, Fax: 01 3645 151 και παράρτημα Θεσ/νίκης: κατάστημα Κούνιο, Βενιζέλου 15, τηλ. 031, 275 763) προσφέρει κάθε δυνατή υπηρεσία σε όσους επιθυμούν να αποκτήσουν γνώσεις ή να ειδικευθούν στη φωτογραφία.

Ατλάντα 1996

"Φεστιβάλ τεχνών", στο πλαίσιο της Χρυσής Ολυμπιάδας 1996, οργάνωσε ο σύλλογος *American Hellenic Friends of the Arts, Inc.*, στην Ατλάντα. Στο Φεστιβάλ, που πραγματοποιήθηκε σε διάφορα ιδρύματα της πόλης, στο ιστορικό της κέντρο, έλαβαν μέρος μουσικά συγκροτήματα και χορωδίες από όλο τον κόσμο. Εξέχουσα θέση εί-

χε η παρουσίαση του ελληνικού συγκροτήματος "Ρυθμικό" που διευθύνει ο καθηγητής της ελληνικής μουσικής Γιώργος Μπιλάλης, με σύμβουλο αρχαιοελληνικών υμών, βυζαντινών μελωδιών και δημοτικών τραγουδιών. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι το ελληνικό συγκρότημα, που ιδρύθηκε το 1991 στη Φιλαδέλφεια, σκοπό έχει την εκμάθηση και διάδοση του ελληνικού μουσικού πολιτισμού και αποτελείται από μικτή χορωδία με μέλη από διάφορες πολιτείες της Αμερικής. Συνεργάζεται με ομάδα ερευνητών και μελετά τη σχέση του σλαβικού μέλους (ζαμίεμ) με την ελληνική μεσαιωνική μουσική. Επιπλέον, ερευνά τη δυνατότητα προσαρμογής του ανατολικού μέλους στην αγγλική γλώσσα προς εξυμνήρησή των Αγγλόφωνων Ορθόδοξων.

Παραγνωρισμένο νήμα: η τσουκνίδα

Σε μεσαιωνική ταφή, οι Ελβετοί αρχαιολόγοι βρήκαν λείψανα νήματος που θεωρούνταν σπάνιο: την τσουκνίδα.

Στις μέρες μας η τσουκνίδα είναι ξεχασμένο νήμα και ελάχιστα γνωστό στο πλαίσιο της αρχαιολογίας. Το 19ο αιώνα έφταναν ακόμη ύφανση τσουκνίδας, έγινε μάλιστα προσπάθεια βιομηχανικής παραγωγής του για να έχουν πρώτη ύλη φθηνότερη από το λινό, και παρόμοια με το βούβαλο. Ας θυμηθούμε το παραμύθι του Άντερσεν, όπου μια κοπέλα σείζει τα δελφία της που είναι μεταμορφωμένα σε κύκλους, υφανόντας για το καθένα ένα ποκάμισο από τσουκνίδα. Η προ και πρωτο-ιστορική χρήση της τσουκνίδας μαρτυρείται στην Σκανδιναβία, και πιο συγκεκριμένα στη Δανία, όπου ένα κομμάτι ύφανση χρονολόγηθηκε στην εποχή του Χαλκού. Στην Ελβετία, σε πρόσφατη ανασκαφή, η ανάλυση οξείδωμένων υφανμάτων έδειξε πως στον πρώτο μεσαιωνά χρησιμοποιούνταν την τσουκνίδα στην ύφανση.

Λείψανα των υφανμάτων που βρέθηκαν στον τάφο μικρού κοριτσιού, ο οποίος ανασκαφθηκε το 1992 στο νεκροταφείο του Flurlingen, στο καντόνι της Ζυρίχης (Ελβετία), κοντά στο Schaffhouse, χρονολογήθηκαν στο 2ο μισό του 7ου αιώνα να είναι καμωμένα το ένα με βαμβάκνο υφάκι και το άλλο από τσουκνίδα. Ας σημειωθεί δε ότι τα δύο υφαντικά είναι από δύο διαφορετικά είδη τσουκνίδας, το *Urtica dioica* και το *Urtica satissimum* sp. Έρπουν στο Αρχαιολογικό Πειραματικό Κέντρο του Leibniz της Δα-

νίας έδειξε πως η ποιότητα του υφάσματος από τσοκινάδα είναι εξαιρετική. Χρησιμοποιούνται ψηλά φυτά και, αν είναι δυνατό, χωρίς κλαδιά. Η κατεργασία μοιάζει με εκείνη του λιναριού. Οι ίνες αποκαλλάνται από το φλοιό και γνέθονται. Η τσοκινάδα έχει λιγότερες ίνες από ό,τι το λινό και η ποιότητα του υφάσματος είναι τελείως διαφορετική.

Antoinette Rast-Eicher

Ενημερωτικό Δελτίο

Κυκλοφόρησε το πρώτο εξαμηνιαίο τεύχος του Ενημερωτικού Δελτίου (Ιανουάριος 1996) του Ελληνικού Τμήματος του Διεθνούς Ινστιτούτου Συντήρησης Ιστορικών και Καλλιτεχνικών Έργων (IIC). Πρόκειται για έντυπο ενημερωτικό, που αναφέρεται στους τομείς έρευνας, τεκμηρίωσης, εκπαίδευσης, εφαρμογής της συντήρησης, και περιλαμβάνει μόνιμες στήλες με παρουσιάσεις συνεδρίων, συναντήσεων, νέων εκδόσεων, δημοσιεύσεων, καθώς και ειδήσεις, αλληλογραφία και προσκλησεις ενδιαφερόντων. Το αφιέρωμα του πρώτου τεύχους είναι το Εργαστήριο Συντήρησης Χάρτινου Υλικού του Μ. Ι. της Εθνικής Τράπεζας.

Στον Κόσμο των Βυζαντινών Εικόνων

Πρόσφατα εκδόθηκε και κυκλοφορεί στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού (Δ/νση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων) τρίπτυχο υλισίο εξαιρετικής καλαισθησίας και εκπαιδευτικής ποιότητας για το οποίο αξίζουν συγχαρητήρια στους δημιουργούς.

Νέα για τη Συντήρηση

Κυκλοφόρησε ένα πρωτότυπο και (προφανώς) πολύ πρακτικό σκεύος φύλαξης ευαίσθητων αντικειμένων σε ευνοϊκές συνθήκες. Πρόκειται για το CAT-Silver Bubble, μια ελαστική, φορητή κατασκευή, φτιαγμένη από ειδικό μονωτικό υλικό (σπινδόχρωμο), που συνεργαζόμενα επιτόπου και μπορεί να προστατέψει πίνακες ζωγραφικής, γλυπτά κ.ά. Η ονομασία του προέρχεται από το Controlled Atmosphere Technology. Μέσα στην "καμπίνα" αυτή μπορεί κανείς να κλείσει ερμητικά ζύλα που χρειάζονται συντήρηση, ευαίσθητους

πίνακες και εύθραστα αγγεία από πηλό και γυαλί.

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Ενηλίκων

Για όσους αναγνώστες ενδιαφέρονται να ενημερωθούν για τα μαθήματα του Προγράμματος Επιμόρφωσης Ενηλίκων, που οργανώνει το Ελληνοαμερικανικό Ίδρυμα, αναφέρουμε τα σεμινάρια: Νέστορα Μπουρά: Σωκράτης-Πρώτη Σοφιστική, που περιλαμβάνει τις ενότητες: "Αρχέλαος", ο δάσκαλος του Σωκράτη. Η γένεση της ρητορικής. Η έννοια και κριτική της σοφιστικής από αρχαίους και σύγχρονους μελετητές. Της κ. Χλόης Μπάλλα: Η πολιτική φιλοσοφία του Πλάτωνα, με αναφορές του χαρακτηρισμού του Πλάτωνα ως εχθρού της "Ανοχής Κοινωνίας" και πρωτοπόρου της αθέμιτης προπαγάνδας, στην αναζήτηση της ρητορικής στο πολιτικό σύστημα του Πλάτωνα, στη διαφοροποίηση ρητορικής και σοφιστικής. Του William Pateat: Hebrew Thought compared to Greek, που απευθύνεται σε αγγλόφωνους και προσεγγίζει, αναλύει, συγκρίνει δύο ριζικά διαφορετικές κουλτούρες: εκείνη που αναγνωρίζει ως εκδήλωση του θεού "ο εξαιρετικό", και την ελληνική, που θεωρεί τον θεό την αιώνια ένταξη στο κοινωνικό.

Πληροφορίες: Ελληνοαμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, Υπεύθυνη κα Μαρία Χαραμή, Ταχ. Θυρίδα 65005.

154 10 Ψυχικό, Τηλ. 6714 621-6478 160, Fax: 6478 457.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Το Συνέδριο αυτό, που διεξάγεται κάθε χρόνο στους "Κήπους της Νάξου", στον χώρο όπου εγκαταστάθηκε η πρώτη ελληνική αποικία της Σικελίας, είναι από τις σημαντικότερες ευρωπαϊκές συναντήσεις για θέματα υποβρύχιας αρχαιολογίας. Τα θέματα που παρουσιάστηκαν φέτος δεν αφορούν μόνον σε σημαντικά ευρήματα ναυαγίων αλλά και στο ευρωπαϊκό ναυτικό δίκαιο, στο πρόβλημα της περπατίας κατά την αρχαιότητα, στις διακυμάνσεις του ύψους της θαλάσσιας επιφάνειας, σε επιγραφές που βρέθηκαν σε ναυαγία, σε λιμάνια που αναγνωρίστηκαν πρόσφατα, σε τύπους πλοίων κ.ά. (Archeol. Viva, 52).

U. I. A. - Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων, XIX Παγκόσμιο Συνέδριο - Βαρκελώνη 1996

Τα συνέδρια της Διεθνούς Ένωσης Αρχιτεκτόνων (U.I.A.) πραγματοποιούνται κάθε 3 χρόνια και είναι ανοιχτά σε αρχιτέκτονες και σπουδαστές αρχιτεκτονικής από όλα τα μέρη του κόσμου. Το προηγούμενο συνέδριο έγινε στο Chicago, το καλοκαίρι του 1993, και το επόμενο προγραμματίζεται για το 1999 στο Πεκίνο. Το φετινό XIX συνέδριο φιλοξενήθηκε στη Βαρκελώνη, από 3-6 Ιουλίου με θέμα:

"Παρόν και μέλλοντα. Η Αρχιτεκτονική στις πόλεις". Το κεντρικό αυτό θέμα αναπτύχθηκε σε πέντε άξονες:

1. Μεταλλάξεις - Mutations. Οι μεταμορφώσεις που συμβαίνουν τόσο στον "ιστό" των πόλεων όσο και στις περιοχές "επικατάσεων" και στα ίδια τα "κτίρια".

2. Κατοικία - Habitations. Οι προτάσεις "κατοικίας" που προκύπτουν από την ανάγκη στέγασης μεγάλων πληθυσμών, από την επιδότηση των νέων τεχνολογιών στο "οπίσι" και από τις νέες μορφές "συγκοινωνιακής" ανθρώπων.

3. Ροές - Flows. Οι επιδράσεις που ασκούν στη σύγχρονη αρχιτεκτονική αφενός η ανάπτυξη των μέσων συγκοινωνίας, επικοινωνίας και πληροφορικής και αφετέρου οι μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών (πρόσφυγες, προσκλήσεις, τουρίστες).

4. Υποδοχές - Containers. Αρχιτεκτονικές μελέτες για τα κτίρια που στεγάζουν τις νέες "τελετουργίες" της ζωής -δημόσιας και ιδιωτικής- στις σύγχρονες πόλεις (μουσεία, πινακοθήκες, ωδία, θέατρα, στάδια, κλπ.).

5. Απροσδιόριστος χώρος - Terrain vague.

Μελέτες αναπόλαυσης για χώρους μέσα στον ιστό των πόλεων, χώρους με έντονη συνήθως ιστορικότητα, στερμένων όμως σήμερα την παλιά τους λειτουργικότητα, (πρώην βιομηχανικές περιοχές, λιμένα διηδροδρομικού σταθμίου, κλπ.).

Το μεγάλο ερώτημα, το σημείο πρόκλησης, του συνεδρίου είναι ο ρόλος της αρχιτεκτονικής στις σημερινές πολεοδομικές συνθήκες. Το φαινόμενο της εκρηκτικής ανάπτυξης των πόλεων είναι μία νέα δεδομένο σε παγκόσμια κλίμακα, τόσο κυρίως στις "αναπτυσσόμενες" χώρες, όσο και στις "αναπτυγμένες", με διαφορετικές βελίαις συνθήκες κατά περίπτωση. Είναι χαρακτηριστική η φράση: "από την πόλη στη μητρόπολη".

Σημιακά, οι παράγοντες που ώθουν τις σύγχρονες πόλεις στη "μεταμόρφωσή" τους είναι:

- η αύξηση του πληθυσμού (μόνο-μνη ή και προσφυγικού), - οι συνθήκες υγιεινής
- οι καταναλωτικές συνήθειες, - οι νέες τεχνολογίες (υλικών και κατασκευής), - η ανάπτυξη των μέσων συγκοινωνίας, επικοινωνίας και πληροφορικής, - οι κλιματολογικές συνθήκες, - τα φαινόμενα πολέμων και εσωτερικών πολιτικών αλλαγών.

Παράλληλα, οι αποφάσεις επεμβάσεων λαμβάνονται πια σε κέντρα που ξεπερνούν όχι μόνο το τοπικό αλλά και το εθνικό επίπεδο, ενώ οι οικονομικοί παράγοντες έχουν κυρίαρχο λόγο.

Μέσα ο' αυτό το κλίμα καλούνται σήμερα οι αρχιτέκτονες να απαντήσουν στην πρόκληση, να δράσουν δημιουργικά ανάμεσα στις συμπληγάδες της τυποποιημένης μαζικής παραγωγής και του μεμονωμένου, μημιακού -και συχνά αυταρξικού- κτηρίου με στόχο τις πόλεις με "ανθρώπινο" πρόσωπο.

Οι εκδηλώσεις του συνεδρίου συμπληρώνονται από ενδιαφέροντες εκθέσεις αρχιτεκτονικής, από σεμινάρια και εργαστήρια σε επιμέρους θέματα, κινηματογραφικές προβολές και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις.

Ίσως όμως το καλύτερο "σεμινάριο" για τους συνεδρους ήταν η ίδια η πόλη της Βαρκελώνης, με την ιδιαίτερη ταυτότητά της, την "αναγνωρισιμότητά" της, με τις πλατείες της και τους ελεύθερους χώρους της, τους γεμάτους ζωτικότητα σχεδόν ολόκληρο το εικοσάτετράωρο.

Η συμμετοχή συνεδρών, σπουδαστών και εκπροσώπων φορέων και αρχιτεκτονικών σχολών εξετέλεσε τις προβλέψεις των οργανωτών του συνεδρίου.

Στα στενά πλαίσια αυτού του ενημερωτικού σημειώματος, η ελληνική παρουσία στο συνέδριο αναφέρεται συνοπτικά. Στην ενότητα του "απροσδιόριστου χώρου", οι αρχιτέκτονες Γιώργος Σημαιοφορίδης, Λίζα Σιάλα, Νίκος Φιντικιάκης και Ράνια Κλουσιωνιάτη μίλησαν για τη μελέτη εννοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας. Επίσης, στο σεμινάριο με θέμα: "Ο χορός του φωτός και της σκιάς: μια κοινή γλώσσα στις μεσογειακές πόλεις", η αρχιτέκτονας Κατερίνα Κρεμλίη παρουσίασε το θέμα από την πλευρά της ελληνικής αρχιτεκτονικής. Στο εργαστήριο με θέμα: "Αρχιτεκτονική και Επικοινωνία" σχετικά με τις αρχιτεκτονικές εκδόσεις, έλαβε μέρος ο Γιώργος Σημαιοφορίδης.

"Σημειωτική" και Αρχιτεκτονική: Τοπογενετική", συμμετείχε ο Αλέξανδρος Λαγόπουλος. Ας σημειώ-

θει πως σεμινάρια και εργαστήρια λειτουργούσαν παράλληλα, γεγονός που δυσκόλεψε την παρακολούθησή τους.

Εκεί όμως που η ελληνική παρουσία διακρίθηκε διεθνώς ήταν το πεδίο των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών. Στα πλαίσια του συνεδρίου λειτουργήσε έκθεση των μελετών που βραβεύτηκαν στους διαγωνισμούς της U.I.A., σε ειδική δε τελετή έγινε και η απονομή των πρώτων βραβείων. Στο διεθνή διαγωνισμό "ιδεών" με θέμα: "Χώροι Επικοινωνίας", που οργανώσε η U.I.A. σε συνδυασμό με τη συνδιάσκεψη κορυφής του ΟΗΕ "Habitat II", στην Κωνσταντινούπολη τον Ιούνιο 1996, πρώτο βραβείο, ανάμεσα σε περισσότερες από 160 χώρες, κέρδισε η ελληνική μελέτη-πρόταση για διαμόρφωση "φυσικού πάρκου" στο Φαληρικό Δέλτα, στον υγροβιότοπο που υπάρχει ακόμη στις εκβολές του Ιλισού.

Την ομάδα μελέτης αποτελούσαν οι αρχιτέκτονες Μαρία Πυλαριώτη, Ελένη Δελαφίνο, και ο καθ. Τάσος Μπίρης σε συνεργασία με την Ελληνική Ορθολογική Εταιρεία. Είναι μια πρόταση ευαίσθητη στον άνθρωπο και το τοπίο, αξιόλογη οικολογικά και υλοποιήσιμη οικονομικά!

Μακάρι να πραγματοποιηθεί αυτή η ιδέα, και επίσης η βράβευση αυτή να γίνει αφορμή για την ανάπτυξη του θεσμού των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, που τόσο έχει αποτήσει τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα!

Μαρία Κοριά
Αρχιτέκτων

Κτήριο της Ένωσης Αρχιτεκτόνων Καταλανίας. Το σχέδιο του γλυπτού της μέσης πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με προσχέδιο του Πικάσο.

ΒΙΒΛΙΑ

Ιστορία της Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Henri Tourné

Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1996

Πρόκειται για μια θαυμάσια τεκμηριωμένη εισαγωγή στην ιστορία της νεοελληνικής γλώσσας, που εξετάζει συνοπτικά όλες τις πλευρές διαμόρφωσης, διάδοσης και επικράτησης της ελληνικής γλώσσας στις διάφορες φάσεις της ιστορίας, με να προβλέπει και παραουσιάζει κατά περιόδους. Το βιβλίο αυτό αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα κάθε βιβλιοθήκης.

Ανθρωπολογία

Έκδοση Διεπιστημονικής συνεργασίας, τ. 3

Εκδ. Ανθρωπολογικού Μουσείου & Ανθρωπολογικής Εταιρείας, Αθήνα 1996

Κυκλοφόρησε το 3ο τεύχος του περιοδικού *Ανθρωπολογία του Ανθρωπολογικού Αθηνών* & της *Ανθρωπολογικής Εταιρείας-Φίλων* του, με πολύ ενδιαφέροντες συνεργασίες: Θ. Πίτσας, "Ο Νεολιθικός Άνθρωπος από τ' Αγρωγίτσια Αρκαδίας", Σ. Δημητρίου, "Τμήτ και Μπρόση στη Μεσόγειο", Μ. Δεμιράτσκης - Ν. Νικολόπουλος "Θέσεις και Αντιθέσεις στη Θεωρία του Ομοιομορφου σχηματισμού της Γης του James Hutton", Ρ. Σταθάκη-Κούμαρη, "Άγροτικά εργαλεία στη Σαντορίνη", Σ. Δημητρίου-Κωστήνη, "Η Κοινωνική Ανθρωπολογία, η επιτόπια έρευνα και η σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας", Θ. Πίτσας, "Νομοσχέδιο νέου Αρχαιολογικού Νόμου".

Οι πολιτισμοί του Αιγαίου

René Treuil, Pascal Darcau, J. Cl. Poursat, Gilles Touchais

Εκδ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1996

Κυκλοφόρησε και στα ελληνικά το εγχειρίδιο των προϊστορικών πολιτισμών του Αιγαίου, το οποίο είχε με πρωτοπαρουσίαση στη γαλλική του έκδοση το 1989. Θα επαναλάβουμε πως πρόκειται για μια συνεπτική αλλά πλήρη μελέτη γραμμένη από ειδικούς, με σωστή εικονογράφηση και με χρήση γεωγραφικού ερωτηρίου. Η μετάφραση των Όλγας Πολυχρονόπουλου και Άνας Φίλιππα-Τouchais προσφέρει

στον Έλβινα αναγνώστη ακριβεία στους επιστημονικούς όρους και η γλώσσα της τέχνης.

Archeologia Viva

Διμηνιαίο περιοδικό
Φλωρεντία 1995

Στο ιταλικό περιοδικό Archeologia Viva, μεταξύ άλλων, δημοσιεύεται και άρθρο του Domenico Mascauso, σχετικό με την ανεύρεση ναυαγίου στη Ribera, στην ακτή του Ακράντα. Πρόκειται για το ναυαγίο του ελληνικού ιστιοφόρου "Άγγελική", της επιχείρησης "Στέφανος Φράγκου και Αδελφών", από τις Οίνουσες, που χάθηκε στις αρχές του αιώνα μας.

Kommos: An Excavation on the South Coast of Crete

Επιμ. έκδ. M. C. Shaw et al.
Εκδ. Princeton Univ. Press,
Princeton 1995

Κυκλοφόρησε το 1ο μέρος (The Kommos Region, Ecology, and Minoan Industries) του τόμου I (*An Excavation on the South Coast of Crete*). Ο Κωμμός παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον γιατί κατά τη Μινωική περίοδο αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα λιμάνια της κρητικής νότιας ακτής, ενώ στους ελληνικούς χρόνους είχε σπουδαίο ιερό. Οι τόμοι II και III με τα αποτελέσματα των ανασκαφικών ερευνών έχουν ήδη δημοσιευθεί, ενώ ο τόμος I περιλαμβάνει, συν τους άλλους, και μια γενική εισαγωγή στο χώρο. Την ανασκαφή στο Κωμμό διενεργούν το Πανεπιστήμιο του Τόροντο και το Βασιλικό Μουσείο του Οντάριο υπό την αιγίδα της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών της Αθήνας. Πληροφ.: Karen Gaffney, 609-258-1395.

Blue Guide Greece

Robin Barber

Εκδ. A. & C. Black, London 1995

Κυκλοφόρησε η 5η βελτιωμένη έκδοση του Γαλαζίου Οδηγού της Ελλάδας με 736 σελίδες, πλούσια φωτογραφική εικονογράφηση ασπρόμαυρη, 16 σελ. χρωματιστού άτλαντα, 8 σελ. οδηγούς δρόμων και 100 ασπρόμαυρα σχέδια. Η πληροφόρηση πολύ καλή, συνοπτική και ενυμερωμένη σύμφωνα με τα πορίσματα των τελευταίων μελετών. Τα τυπογραφικά στοιχεία είναι ευανάγνωστα, το χαρτί ανθεκτικό και η γενική συγκρότηση του οδηγού από τις πιο εύχρηστες.

Μετάλλια και Πλακέτες Ζωή-Μαρίνα

Τριανταφυλλίδου
Εκδ. Εθν. Καποδιστριακό Παν/μιο,
Αθήνα 1993

Πρόκειται για σημαντικό έργο που συγκεντρώνει, με ερευνητική και κριτική ματιά, μετάλλια και πλακέτες Ελλήνων γλιπτών και ζωγράφων από τα μέσα του 19ου αι., έως το τέλος σχεδόν του 20ού. Το έργο αυτό αποτελεί συμβολή στην ιστορία της νεοελληνικής τέχνης.

Οι ελληνικές σπουδές στην Ελβετία του Καλβίνου

Ο. Reverdin και Ν.

Παναγιωτάκης

Εκδ. Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1995

Το βιβλίο αποτελείται τέσσερις μελέτες με κεντρικό άξονα την εισαγωγή και συμβολή των ελληνικών γραμμάτων στην Ελβετία του 16ου αι., εν πολλοίς άγνωστη στο πλατύ ελληνικό κοινό.

Ιερά σπήλαια της Κρήτης

Ραυλε Φαυρε

Εκδ. Δήμος Ηρακλείου, Βικελαία Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο 1996

Σε μετάφραση Σίφη Καμάρη κυκλοφόρησε και στα ελληνικά το σημαντικό για τη γνωριμία του τόπου έργο του Ρ. Φ., ο οποίος επί σειρά ετών περπάτησε την Κρήτη απ' άκρη σ' άκρη. Το έργο μάς ξεναγεί σε 70 σπήλαια και μας διηγείται ποιαι και πότε τα ανακάλυψαν και ποιος έγραψε για το καθένα. Ακόμη: διακρίνει τα σπήλαια που σίγουρα υπήρξαν ιερά κατά την αρχαιότητα (μέρος Α'), εκείνα που ίσως χρησιμοποιήθηκαν ως ιερά (μέρος Β') και τέλος τη Χριστιανική συνέχεια (μέρος Γ'). Φωτογραφίες και χάρτες συμπληρώνουν τη γνωριμία μας με τα σπήλαια.

Άγιον Όρος

Ιστορία-Τέχνη-Παράδοση

Σπ. Μελάς
Πρόλογος-Επιμέλεια: Ι. Μ. Χατζηφώτη

Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1996

Πρόκειται για επανέκδοση (οικονομική) του αειρώματος της *Ελληνικής Δημοκρατίας* (τ. 149-150), του Σπ. Μελά που, παρά τα 50 περίπου χρόνια του, εξακολου-

θεί να παραμένει χρήσιμο και εύχρηστο. Ο επιμελητής της έκδοσης Ι. Μ. Χ. ανανέωσε το εικονογραφικό υλικό, το οποίο όμως είναι ανεπαρκές.

Ρεντίνα Ι.

Οι Μυθονομικές πόλεις Αιυών, Βρομίσκος, Αρεθούσα και ο τάφος του Ευριπίδη

Ν. Κ. Μουτσόπουλος

Εκδ. Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών, Θεσσαλονίκη 1995

Το έργο αυτό κυκλοφόρησε ως πρόδρομος της δημοσίευσης των ανασκαφών στο λόφο της Ρεντίνας, που εδώ και 25 χρόνια διενεργεί ο καθηγητής Ν.Κ.Μ. Στο βιβλίο μάς δίνεται η ιστορική γεωγραφία της ευρύτερης περιοχής και ο προβληματισμός που προκύπτει κατά τη διάρκεια της ανασκαφικής έρευνας.

Οι Βυζαντινές Δεσποσύνες

Donald M. Nicol

Εκδ. Παπαδήμα, Αθήνα 1996

Μεταφρασμένα από τον Στάθη Κομνηνό, κυκλοφόρησαν τα πορτρέτα 10 γυναικών του Βυζαντίου (1250-1500). Με τις βιογραφίες αυτές σκιαγραφείται η βυζαντινή κοινωνία μέσα στην οποία η γυναίκα είχε πάντα ξεχωριστή θέση.

Υγρόν Πυρ.

Ένα όπλο της βυζαντινής ναυτικής τακτικής

Θεόδωρος Κ. Κορρές

Εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 1995

Κυκλοφόρησε σε τρίτη και επαυξημένη έκδοση (1985 1η έκδ.) το έργο αυτό του Θ. Κ., το οποίο αναφέρεται στο Υγρόν Πυρ, το θρυλικό όπλο του βυζαντινού ναυτικού.

Τα Πορτρέτα του Φαγιούμ

Ευφροσύνη Δοξιάδη

Εκδ. Αδάμ, Αθήνα 1996

Μόλις κυκλοφόρησε και στα ελληνικά το έργο της Ε.Α. (1η αγγλική έκδοση του οίκου Thames and Hudson, "The Mysterious Fayum Portraits"), στο οποίο παρουσιάζονται τα 274 εικόνες (α 124 έγχρωμες) με τα νεκρικά πορτρέτα, ελληνικής τεχνοτροπίας, του Φαγιούμ σχο-

λιασμένα από την ζωγράφο-συγγραφέα, που χάρη στην καλλιτεχνική της ματιά, αποκαλύπτει και παρουσιάζει τα έργα τέχνης με μια πρωτόγνωρη διάσταση.

Θάλασσα & Τέχνη (τεύχος 5, έτος 20)

Επιθεώρηση Ναυτικής Παράδοσης & Τέχνης
Αθήνα 1996

Το περιοδικό αυτό αποτελεί το επίσημο όργανο του Μουσείου Ναυτικής Παράδοσης. Το τεύχος 5 ασχολείται κυρίως με τους βυθισμένους θησαυρούς.

Ερέτρια. Χώρος και Μουσείο

Έφη Σαπουνά-Σκαελλαράκη
Εκδ. Υπουργ. Πολιτισμού, ΤΑΓΠΑ, Αθήνα 1995

Chalkis History-Torography and Museum

Έφη Σαπουνά-Σκαελλαράκη
Εκδ. Υπουργείο Πολιτισμού, ΤΑΓΠΑ, Αθήνα 1995

Δύο εκδόσεις του ΥΠΠΟ, που φέρουν την υπογραφή της Εφόρου Αρχαιοτήτων Ευβοίας, Ε. Σ. Σ., μας ξαναγυρνούν αντίστοιχα στο χώρο και το χρόνο της Ερέτριας και της Χαλκίδας.

Ο ήρωας στην αρχαία ελληνική θρησκεία

Lewis R. Farnell
Εκδ. Ιάμβλιχος, Αθήνα 1996

Το έργο αυτό των αρχών του αιώνα δείχνει την πορεία της σκέψης του αρχαιολόγου και ιστορικού Λ. Ρ. Φ. στην προσπάθεια σκιαγράφησης της εξέλιξης του "ήρωα". Αν και οι θεωρίες που διατυπώθηκαν παλαιότερα βρίσκονται σε πιο σύγχρονα κείμενα, παρ' όλα αυτά καλό είναι να παρακολουθεί κανείς την δομική σκέψης εξερχόντων ειδικών.

Στα ίχνη του Ελληνισμού στον αλπικό χώρο

Ingrid R. Metzger
Εκδ. Εταιρεία Ευβοϊκών Σπουδών, Χαλκίδα 1994

Στη σύντομη, πρωτότυπη αυτή με-

λέτη, η συγγραφέας αναφέρεται στην πολιτισμική επίδραση που άσκησαν οι Έλληνες στους Ετρούσκους (Β. Ιταλία) και, μέσω αυτών, στους λαούς του γύρω αλπικού χώρου, κατά την πρώτη χιλιετία π.Χ. Πολύ ενδιαφέρουσα είναι η φωτογραφική τεκμηρίωση που συνοδεύει το κείμενο.

Προφορική παράδοση και ομαδική δημιουργία (Το παράδειγμα του Καραγκιόζη)

Γιάννης Κιουρτσάκης
'Εκδ. Κέδρος, Β' έκδοση
Αθήνα 1996

Η δεύτερη έκδοση του έργου αυτού, που πρωτοδημοσιεύθηκε πριν από 13 χρόνια, δίνει τη δυνατότητα σε πολλούς νέους αναγνώστες να αναρωτηθούν πού μας οδηγεί ο σημερινός πολιτισμός με τη μαζική αντιμετώπιση και την απρόσωπη παθητική επιβεβλημένη στάση του καταναλωτή, και ποια είναι η σχέση του με την ζωντανή ιστορική μνήμη, όπως μας την έχει παραδώσει ο Καραγκιόζης.

Οι μεγάλοι σοφιστές στην Αθήνα του Περικλή

Jacqueline de Romilly
Εκδ. Ινστιτούτου του βιβλίου Καρδαμίτσα, Αθήνα 1994

Σε εδοχη μετάφραση του Φάνη Κακρική κυκλοφόρησε στα ελληνικά το πρόσφατο πόνημα της γνωστής ελληνίστριας J. de Romilly, το οποίο παρουσιάζει το έργο των σοφιστών στην Αθήνα, στα χρόνια της ύψιστης ακμής της. Όπως σημειώνει στον πρόλογο του ο Φ. Κ.: "... το βιβλίο της Romilly αποτελεί την πιο πρόσφατη και καταξιωμένη άποψη της Γαλλικής Σχολής στην έρευνα της σοφιστικής".

Η διεθνής προστασία της Παγκόσμιας Πολιτισμικής Κληρονομιάς

Ντόρα Ν. Κονσόλα
Εκδ. Πατάζηση, Αθήνα 1995

Στο βιβλίο αυτό εξετάζεται για πρώτη φορά το πρόβλημα της παρέμβασης της διεθνούς κοινότητας σε θέματα προστασίας της πολιτισμικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας στη διεθνή βιβλιογραφία. Η συνθετική αυτή εργασία διερευνά την εξελικτική πορεία της κανονιστικής και επιχειρησιακής δράσης των Διεθνών Οργα-

νισμών, και ιδιαίτερα της UNESCO, στον τομέα της προστασίας των πολιτισμικών αγαθών, αναλύει το θεωρητικό της υπόβαθρο και αξιολογεί τη σκοπιμότητα και την αποτελεσματικότητα της. Η προσέγγιση του αντικειμένου γίνεται κυρίως από την άποψη της πολιτιστικής πολιτικής, με νομικές όμως και ιστορικές προεκτάσεις. Η μελέτη περιλαμβάνει εκτενή αγ- γλική περίληψη.

Μάρτυρες και Μαρτυρίες Δημήτρη Σταμέλου

Εκδ. Πηλιός, Αθήνα 1995

Με τον επεξηγηματικό υπότιτλο "Ηρωικές μορφές και οριακά γεγονότα του νεοελληνικού βίου" κυκλοφόρησε το τελευταίο βιβλίο του Δ. Σ., στο οποίο παρουσιάζονται σημαντικές προσωπικότητες και καθοριστικές στιγμές της νεότερης ελληνικής Ιστορίας. Ο συγγραφέας, με την άνεση του δημοσιογράφου, εκθέτει με τρόπο σαγηνευτικό και περιληπτικό «όλα ό- χι ελληνική» στοιχεία σημαντικά, που όμως είχαν παραμείνει άγνωστα στο πλατύ κοινό.

Η Τεχνολογία στον Παγκόσμιο Πολιτισμό

Arnold Pacey
Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ιδρυμα ΕΤΒΑ, Αθήνα 1995

Από το βιβλίο αυτό, μεταφρασμέ- νο από τον Τάκη Κίρκη, αποκομίζει κανείς γνώσεις για διακριτές έναν θετικό τρόπο σκέψης ως προς τη σχέση της τεχνολογίας με τους πολιτισμούς. Για τον συγγραφέα, οι τρόποι με τους οποίους αναπτύσσονται οι τεχνολογίες, και ιδιαίτερα οι ειδικές γνώσεις για το περιβάλλον, αποτελούν μέρος ε- νος διαρκούς διαλόγου με τις μη δυτικές κουλτούρες.

Κρητολογικά Γράμματα

Έκδ. Ιστορικής Λαογραφικής Εταιρείας Ρεθύμνου, Ρέθυμνο 1995

Κυκλοφόρησε το τεύχος 11 των *Κρητολογικών Γραμμάτων*, τα οποία στο εξής θα είναι ετήσια. Επαναπροσδιορίζοντας το ύψος και τον χαρακτήρα του περιοδικού, η Σ.Ε. αποφάσισε να δημοσιεύονται κρητολογικές μελέτες σχετικές με την ιστορία, την αρχαιολογία, τη λαογραφία, τη φιλολο- γία, τη γλωσσολογία και την τέχνη, αποκλείοντας τη δημοσίευση λο-

γοτεχνικών κειμένων. Τελευταία ημερομηνία αποστολής συνεργασίων έχει οριστεί η 31 Μαρτίου. Ο επόμενος τόμος θα είναι αφιερωμένος στην 130ή επέτειο του ολοκαυτώματος της Ι. Μ. Αρκαδίου.

Τετράμηνα (τ. 56-58)

Εκδ. Δρόσος
Κραββατιόγιαννος
Άμφισσα 1995-96

Κυκλοφόρησε το διπλό τεύχος των *Τετράμηνων* με διαλεχτή πάντοτε, πλούσια και ποικιλία ύλη.

Αριστοτέλους το Όργανον Αναλυτικά Πρότερα

Επιμ. Αριστείδης
Παπανδρόπου
Εκδ. Γεωργιάδης, Αθήνα 1995

Κυκλοφόρησε ο τρίτος τόμος των έργων του Αριστοτέλη, σε μετάφραση και σχόλια Αρ. Παπανδρόπου. Το Όργανον παρουσιάζεται για πρώτη φορά στα νέα ελληνικά. Αντικεινούνται στα "λογικά" έργα του Αριστοτέλη

Οι ελληνικοί σκοτεινοί αιώνες

R. V. D' A. Desborough
Εκδ. Ινστιτούτου του βιβλίου - Μ. Καρδαμίτσα, Αθήνα 1995

Είναι από τα κλασικά εγχειρίδια, που, παρά τα είκοσι χρόνια του, δεν έχασε τίποτα από την εγκυρότητά του. Πραγματεύεται τον χώρο της Ελλάδας και του Αιγαίου α-

πό το τέλος του Μικηναϊκού κόσμου έως το 900 π.Χ. Η μετάφραση είναι της Στ. Κάρτη-Κόντη και η επιμέλεια του Θεόδωρου Ξένου.

Η λεσβιακή γυναικεία φορεσιά 18ος-19ος αι.

Μαρίας Αχ.
Αναγνωστοπούλου
Εκδ. Δήμου Μυτιλήνης, Μυτιλήνη 1996

Πρόκειται για θαυμάσιο λεύκωμα που παρουσιάζει και αναλύει τη λαϊκή φορεσιά της Λέσβου του 18-19 αι., με χαρακτηριστικά έργα, φωτογραφίες (η πρώτη του 1886) και σχέδια (του Μίλητ Παρασκευαΐδη). Δίπλα στα στοιχεία αυτά παρουσιάζει λαογραφικά στοιχεία σχετικά με προλήψεις και δοξασίες (κυρίως για τα μαλλιά) και ακόμη μας δίνει και τα ονόματα και τη χρήση των κοσμημάτων. Η μελέτη αυτή είναι από τις πιο ολοκληρωμένες του είδους.

Μύθοι της Μεσοποταμίας

Henrietta McCall
Μύθοι των Περσών
Vesta Sarkhosh Curtis
Μύθοι των Αιγυπτίων
George Hart
Μύθοι των Ελλήνων
Lucilla Burn
Μύθοι των Ρωμαίων
J. F. Gardner
Μύθοι των Κελτών
Miranda Jane Green

Μύθοι των Βορείων

R. I. Page
Μύθοι των Αζτέκων και Μάγια
Karl Taube
Εκδ. Δημ. Παπαδήμα, Αθήνα 1996

Οι εκδόσεις Δημ. Ν. Παπαδήμα εγκαινιάσαν τη σειρά "Μύθοι και Ιστορία των Λαών". Πρόκειται για σύντομα έργα, τα οποία περιέχουν τις βασικές γνώσεις που οδηγούν τον αναγνώστη στην κατανόηση των αρχαίων λαών μέσω των Μύθων τους και καταδεικνύουν ορισμένα στοιχεία που επιβίωσαν μέχρι σήμερα.

Ιεροί Λόγοι. Προφητείες και Μαντικές στην Ιουδαϊκή, την ελληνική και τη ρωμαϊκή αρχαιότητα

Επιμ. Δημήτρης Κυρτάτας
Εκδ. Νήσος, Αθήνα 1996

Στο συλλογικό αυτό έργο (Α. - Φ. Χρηστίδης, Ο προφητικός λόγος. Σ. Αγουρίδης, Το όραμα του προφήτη: Οικουμενικά στοιχεία στην προφητεία του Δευτεροσήα. Λ. Αθανασάκη, Προφητεία και πολιτική: Η ερμηνεία των θεικών μηνυμάτων στους Πέρσες του Αισχύλου. Στ. Βιρβιδάκης, Η προφητεία του φιλόσοφου: Πολιτικές εναγγελίες στην πλατωνική Πολιτεία. Μ. Πασχάλης, Προφητεία και εξουσία στη λατινική βουκολική ποίηση της κλασικής περιόδου. Δ. Ι. Κυρτάτας, Η προφητεία και το δόγμα: Η εξουσία των προφητών στις πρώτες χριστιανικές κοινότητες) έγκυ-

Δελτίο συνδρομής

Να αποσταλεί συμπληρωμένο και συνοδευμένο από το αντίτιμο της συνδρομής στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, οδός Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ fax: 3219957

Επιθυμώ να εγγραφώ συνδρομητής για ένα χρόνο — 4 τεύχη — από το τεύχος αριθμ. _____

Συνδρομή Εσωτερικού: Δρχ. 7.000 — Σωματείων, Συλλόγων 8.000 — Οργανισμών, Τραπεζών, Ν.Π.Δ.Δ., Α.Ε. 10.000 — Μαθητών και Σπουδαστών 6.000 (με αποστολή φωτοτυπίας αστυνομικής ή φοιτητικής ταυτότητας αντίστοιχα).
Εξωτερικού: Αεροπ. ταχυδρ. Ευρώπης \$40 — Αμερική, Καναδάς, Αυστραλία \$45 — Κύπρος \$35 — Σπουδαστών εξωτερικού \$35.
Πώληση παλαιών τευχών (1 έως και 54) 950 Δρχ.

Τρόπος πληρωμής: Ταχυδρομική ή τραπεζική επιταγή στο περιοδικό **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ**, Χρ. Λαδά 3, 102 37 ΑΘΗΝΑ

Επώνυμο _____

Όνομα _____

Οδός _____

Αριθμός _____

Τηλ. _____

Πόλη _____

Ταχ. Κωδ. _____

Ημερομηνία _____

Υπογραφή _____

ροι ερευνητές μας δείχνουν ποιος ήταν ο ρόλος και ποια η εξουσία των προφητών και των μάντεων στις διάφορες ιστορικές περιόδους. Πρόκειται για βιβλίο με ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς διαγράφεται η πορεία του "ιερού λόγου" στις διαφορετικές κοινωνίες.

Αρχιτεκτονικής σημάδια και διδάγματα, στο ίχνος της συνθετικής δομής

Τάσος Μπίρης

Εκδ. Εκδοτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, Αθήνα 1996

Πρόκειται για πλούσια εικονογραφημένο, καλαίσθητο λεύκωμα, γραμμένο από τον Τ. Μπ., καθηγητή στο Ε.Μ.Π., με έντονη αρχιτεκτονική δραστηριότητα. Μέσα από το θεωρητικό κείμενο διαγράφεται η προσωπικότητα του δημιουργού.

Ο Σλήμαν της Τροίας. Θεσσαυρος και απάτη

David Trail

Εκδ. "Νέα Σύνορα" - Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1996

Το βιβλίο αυτό, καρπός έρευνας 15 ετών, κυκλοφόρησε τη στιγμή που επικρατεί μεγάλος σάος γύρω από το θησαυρό της Τροίας που πρόσφατα βγήκε στην επιφάνεια στη Ρωσία, όπου είχε φυγαδευθεί κατά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στο έργο παρουσιάζεται η προσωπικότητα του Σλήμαν ως ανιχνωτή: δόλιος, εγωκεντρικός, τυχοδιώκτης, τελειώς διαφορετικός δηλαδή από αυτό που μέχρι τώρα είχαμε μάθει. Βέβαια μια

προσωπικότητα με τόσες αδυναμίες είναι πολύ πιο "ανθρώπινη" και η βιογραφία του αποκτά μεγαλύτερη αμεσότητα.

Το περίσσευμα στην Προϊστορία: Η προϊστορική οικονομία με βάση τα αρχαιολογικά δεδομένα

Κοσμάς Τουλούμης

Εκδ. Σύγχρονη Παιδεία, Θεσσαλονίκη 1996

Σύντομο αλλά περιεκτικό το βιβλίο αυτό, που αποτελεί μέρος της διδακτορικής διατριβής του συγγραφέα, εξετάζει, μέσα από την οικονομία, τις δομές της προϊστορικής κοινωνίας. Αποφεύγοντας νεολογισμούς και ετεροχρονισμούς, πετυχαίνει την ανάλυση και την ανασύνθεση μιας εποχής-στροφής στις κοινωνικές δομές.

Άθλα, Αθλητές και Έπαθλα

Πάνος Βαλαβάνης

Εκδ. Ερευνητές, Αθήνα 1996

Μόλις κυκλοφόρησε το βιβλίο *Άθλα, Αθλητές και Έπαθλα*, που αναφέρεται στους Ολυμπιακούς Αγώνες και τον αθλητισμό στην αρχαία Ελλάδα, του πανεπιστημιακού Πάνου Βαλαβάνη, τον οποίο τα παιδιά γνωρίζουν και από προηγούμενα βιβλία του, εξίσου σημαντικά. Το τελευταίο αυτό πόνημα περιέχει ό,τι θα ήθελε κανείς να γνωρίζει σχετικά με το θέμα του αθλητισμού στην Αρχαιότητα. Γραμμένο για παιδιά, αλλά όχι παιδαριώδες, το κείμενο, που διαβάζεται ευχαρίστως και από μεγά-

λους, εξετάζει τον αθλητισμό σφαιρικά και πολυδιάστατα. Η οικονομογράφηση είναι πλούσια και καλοδιαλεγμένη στη δε σελ. 49, τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τον ίδιο τον συγγραφέα (με γυαλιά) ως σπονηδόφορο.

Cyprus

Πασχάλης Κιτρομηλίδης και Μάριος Ευρυβιάδης

World Bibliographical Series, 28. Εκδ. Clio Press, Oxford, Santa Barbara, Denver, 1995

Αναθεωρημένος και διευρυμένος με τη φροντίδα των καθηγητών Π.Κ. και Μ. Ευρ. κυκλοφόρησε ο βιβλιογραφικός τόμος Κύπρος, με 931 λήμματα, που καλύπτουν όλους τους τομείς των κυπριακών σπουδών, πλήθος από άρθρα, βιβλιοκρισίες, τίτλους βιβλίων και ταξινομημένα 33 θέματα σχετικά με τη μελέτη της Κύπρου. Πρόκειται για εργαλείο μελέτης μοναδικό για όσους ασχολούνται με την ιστορία της Κύπρου.

Τα βιβλία και τα αρχαία. Υγιεινή-παθολογική-θεραπεία

Αντώνης Γκλίνος
Εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 1995

Για όσους αγαπούν τα βιβλία, το πόνημα εγώ του Α. Γκλίνου, ζωγράφου-συνητή, αποκαλύπτει τις αιτίες φθοράς των εντύπων και πληροφορεί για τους τρόπους θεραπείας τους. Πρόκειται για έργο που κάθε βιβλιόφιλος ωφείλει να αποκτήσει.

subscription

To be mailed completed and accompanied by the remittance value to **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ Magazine**, 3, Chr. Lada str. 102 37 Athens, GREECE, fax: 3219957.

I would like to subscribe to your publication for 1 year - 4 issues - from issue No. _____
Subscription price: Greece \$30, Organizations \$35 - Europe \$40 - USA, Canada, Australia \$45 - Cyprus \$35 - Students \$35.

Payment: money order to bank manager's check to **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ & ΤΕΧΝΕΣ Magazine**, 3, Chr. Lada str., 102 37 Athens, GREECE.

Surname _____ Name _____
Street - No _____ City _____
Country _____ Mail - code _____
Date _____ Signature _____